

ناگهان شعر

حیدر یغما نیشابوری

شعراول

تتم در وسعت دنیای پنهانور نمی گنجند روان سر کشم در قالب پیکر نمی گنجند مرا اسرار، از این گفته ها بالاتر است، اما به گوش خلق، از این حرف بالاتر نمی گنجند به سینه دست نادانی مزین ارباب دانش را اگر علمی تورادر مخزن باور نمی گنجند عجب نبود که این خوابیدگان را نیست بیداری اذان صبح، اندر گوش های کر نمی گنجند مرا خواب آن زمان آید، که در زیر لحد باشم سر پُر شور اندر نرمی بستر نمی گنجند ز بس راه وفاداری سریع و آتشین رفتم سخن های وفایم در دل دلبر نمی گنجند توانگر را مخوان در گوش دل اسرار درویشی که در خشخاش، خورشید بلند اختر نمی گنجند دل سر گشته ام هر لحظه آهنگ عدم دارد که رسوایی چومن در عالم دیگر نمی گنجند نشان قبر مگذارید بعد از مرگ (یغما) را شهاب طارم اسرار، در مقبر نمی گنجند

شعر دوم

گوهر از سنگ است، مادر گرانش کرده ایم او چنین بوده است اول ما چنانش کرده ایم لعل زیبای بدخشان پاره سنگی بیش نیست ما ز غفلت زینت تاج شهنانش کرده ایم فاش تر گویم: عروس چرخ جیک درّه نیست ما بلند آوازه خورشید شهنانش کرده ایم سقف زیبای فلک را، در شب یلدا ی تار ما ز نور دیدگان اختر نشانش کرده ایم من نمی نالم ز جور آسمان زیرا که ما این کلاه تنگ را، خود آسمانش کرده ایم هیچ موجودی نبود ی تانسان از ما نبود هر چه را باشد نشانی، ما نشانش کرده ایم ای که گفتی: هست (یغما) را را ی سرتا به پا از ریای پاک است او، ما امتحانش کرده ایم

فرهنگی

«اکو» و «میراث» پای کار میراث ناملموس

شاه منصور شاه میرزا - نشست مشترک رئیس موسسه فرهنگی اکو و مرکز میراث فرهنگی ناملموس ایران با هدف تقویت پیوندهای فرهنگی ایران و کشورهای دیگر عضو کو بر گزار شد. به گزارش خراسان، رئیس موسسه فرهنگی اکو با مدیر کل مرکز میراث فرهنگی ناملموس تهران، در این جلسه، موضوعات کلیدی مرتبط با همکاری های آینده مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

■ **برگزاری نمایشگاه هنرمندان ایرانی در ترکیه** موسسه فرهنگی اکو و مرکز میراث فرهنگی ناملموس تهران امکان برپایی نمایشگاهی با آثار هنری هنرمندان ایرانی را بررسی کردند. بر این اساس مجموعه ای به نام «آذرنگاری» در ترکیه به نمایش گذاشته می شود که بستری مناسب برای تبادلات فرهنگی ایجاد خواهد کرد.

■ **برگزاری شب فرهنگی ایران و پاکستان** همچنین طرفین درباره برگزاری شب میراث فرهنگی میراث ناملموس ایران و پاکستان گفت و گو کردند. رویدادی که قرار است در ماه های آینده برگزار شود و می تواند آیین ها و رویه های سنتی و هنری را که موجب پیوند میان دو ملت شده است، هر چه بیشتر تقویت کند.

■ **برگزاری شب میراث فرهنگی ناملموس قزاقستان در تهران** در پایان، موسسه فرهنگی اکو پیشنهاد همکاری با مرکز میراث فرهنگی ناملموس تهران برای برگزاری شب فرهنگی قزاقستان را ارائه کرد. هدف از این مراسم تقویت تفاهم و تقدیر از میراث فرهنگی ناملموس قزاقستان با تأکید بر سنن و رسوم منحصر به فرد این کشور است.

الیه آریانان

calture@khorasannews.com

هشتادساله است و از نویسندگان و پژوهشگران پرکار ادبیات کودک و نوجوان و ادبیات آیینی. استاد محمود حکیمی که این روزها در بخش مراقبت های ویژه بیمارستان بستری است، در طول دوران فعالیتش در حوزه نویسندگی سعی کرده نوجوانان و کودکان را با ریاضه ها و سنت های اصیل ایرانی و اسلامی آشنا کند. محمود حکیمی از نویسندگانی است که نقش مهمی در تحریف زدایی از زندگی بزرگان دین و ائمه معصومین (علیهم السلام)، به ویژه سیدالشهدا و واقعه عاشورا داشته است و از این رو او را «خادم فرهنگ عاشورا» می شناسند. در پی بستری شدن استاد حکیمی در بیمارستان، سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به عیادت او رفت و با خانواده استاد و پزشکان معالج درباره روند درمانی این نویسنده و پژوهشگر برجسته کشورمان گفت و گو کرد.

در ادامه از زندگی و آثار استاد محمود حکیمی بیشتر می خوانید.

■ از تحصیل در لندن تا کار در واحد کارشناسی زبان انگلیسی

محمود حکیمی در ۹ شهریور ۱۳۳۲ در تهران به دنیا آمد. او پس از تحصیلات ابتدایی و متوسطه در رشته زبان و ادبیات انگلیسی دانشگاه تربیت معلم به تحصیل پرداخت و دبیر زبان انگلیسی در مدارس تهران شد. حکیمی بعد از مدتی برای

بدون نقاب با مخاطب

نگاهی به کتاب «یادِ نئون به خیر» نوشته «دیوید فاستر والاس»

حیدر کاسبی

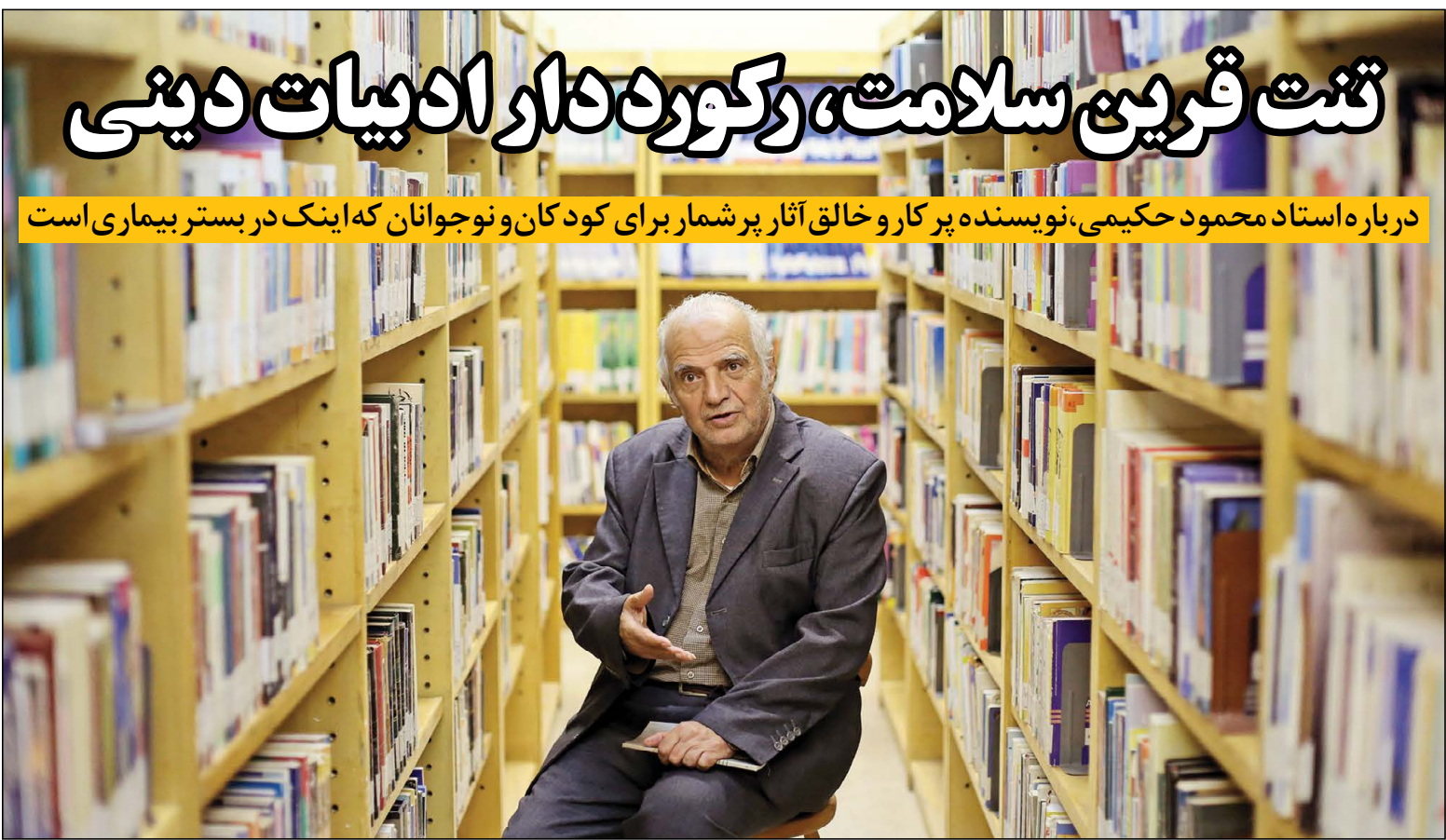
calture@khorasannews.com

«به صحرا شدم عشق باریده بود». شاید این کوتاه ترین داستان ادبی جهان باشد که عطار در قرن هفتم و در ذکر بازید بسطامی نوشته است. اگر چه که در ادامه می گوید «چنان که پای در برف فرو شود پای من به عشق فرو می شد، اما همان یک سطر هم حق مطلب را ادا می کند و می تواند یک داستان کوتاه با معنای بلند باشد. گلستان سعدی هم پر است از این داستان های کوتاه و به اصطلاح مینی مال که با این که این سال ها در ادبیات اروپا و جهان رایج شده است، در سال های بسیار دور تر نویسندگان و شاعران ایرانی بدون هیچ ادعای بی آن که اسمی روی این سطرها گذاشته باشند، می نوشته اند؛ مثلاً به این حکایت سعدی دقت کنید که چگونه در موجزترین شکل ممکن با مخاطبش ارتباط برقرار می کند بی آن که از برچسب هایی مثل مینی مال یا چیز دیگری استفاده کرده باشد:

«پادشاهی پارسایی دید، گفت: هیچت از ما یاد می آید؟ گفت: بلی، هر وقت که خدای افراموش می کنم». دیگر چه حرفی برای گفتن یا نگفتن باقی می ماند؟

■ آمدم، ماندم، خندیدم، مُردَم

می گویند کوتاه ترین داستان ادبی جهان را از نست همینگوی نوشته است و برای آن در یک مسابقه داستان کوتاه جایزه گرفته است و آن داستان این است: «برای فروش: کش بچه، هرگز پوشیده نشده». البته که زیباست. بسیار هم زیبا، اما چه کسی می تواند بگوید کوتاه ترین داستان ادبی جهان را چه کسی و در چه زمانی نوشته است؟ آیا این شعر زیبا از ناظم حکمت، خودش یک داستان کوتاه و بی نظیر نیست؟

درباره استاد محمود حکیمی، نویسنده پرکار و خالق آثار پرشمار برای کودکان و نوجوانان که اینک در بستر بیماری است

تمدن را شنیده اند. ویل دورانت، نویسنده، فیلسوف و مورخ آمریکایی بود که مجموعه کتاب ۱۱ جلدی «تاریخ تمدن» را از دوران پیش از تاریخ تا پایان قرن هجدهم میلادی با محوریت جهان غرب نوشت. استاد محمود حکیمی هم بر پایه این کتاب، مجموعه ۲۲ جلدی تاریخ تمدن را برای نوجوانان و جوانان تالیف کرد. با این تفاوت که حکیمی در این کتاب بر تمدن ایرانی و اسلامی تکیه کرده است؛ موضوعی که نوجوانان و جوانان امروز باید با آن آشنا شوند. از دبیرستان راویرایش کرد.

■ ۱۳۰ کتاب در ۵۰ سال فعالیت

علاقه به ادبیات و نویسندگی در همان سال های کودکی و نوجوانی در محمود حکیمی شکل گرفت و اولین داستان او در سال ۱۳۴۱ در کیهان بچه ها به چاپ رسید. تا سال ها بعد این نشریه داستان های حکیمی نوجوان را منتشر می کرد. این نویسنده از ۳۵ سالگی به بعد همکاری خود را با مجله های آموزشی و تربیتی مانند ماهنامه آموزش و پرورش، دانش آموز، نوآموز، معلم و خانواده، نوجوان و جوان آغاز کرد و تا سال ها برای این نشریات قلم می زد. محمود حکیمی حالاً بیش از ۵۰ سال است که برای کودکان و نوجوانان می نویسد و حاصل این فعالیت در از دامن تالیف بیش از ۱۳۰ کتاب تالیفی و ترجمه است؛ کتاب هایی که بخش مهمی از آن ها مذهبی و دینی هستند.

■ مجموعه ۲۲ جلدی تاریخ تمدن برای نوجوان ها

علاقه مندان تاریخ، به ویژه آن ها که به تاریخ تمدن و پیدایش جوامع بشری علاقه دارند، احتمالاً نام کتاب مهم و تأثیرگذار ویل دورانت به نام تاریخ می گویند: «پدر و مادر به آموزه های دینی و مراسم و هیئات مذهبی شرکت می کرده است. او حتی در دوره تدریس خود در روستا هیتی مذهبی به نام هیئت «محبان الئمه» را راه اندازی کرده بود و برای روستایی ها سخنرانی مذهبی می کرد. استاد حکیمی در مصاحبه ای از دلایل عشق خود به دین و ائمه اطهار (ع) این طور می گوید: «پدر و مادر به آموزه های دینی و

بدون نقاب با مخاطب

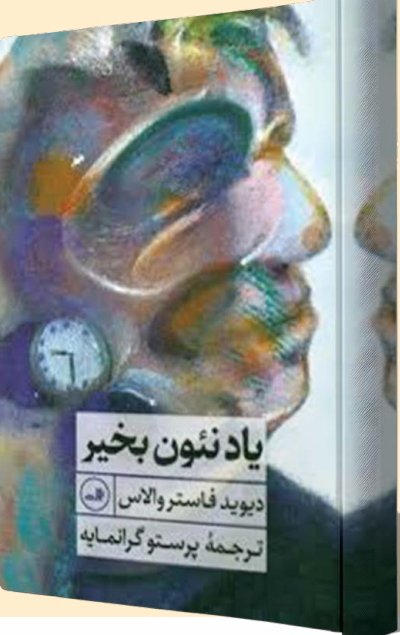
نگاهی به کتاب «یادِ نئون به خیر» نوشته «دیوید فاستر والاس»

به فراموشخانه سپرده شده است. مصداق واقعی «حقیقت تلخ است» را می توان در کتاب «یاد نئون به خیر» مشاهده کرد.

■ از ترس ها و تنهایی های انسان

در حوزه داستان کوتاه در سال های اخیر کتاب های زیادی نوشته شده و اقبال عمومی هم به آن ها و آواکنش مثبتی نشان داده است. از داستان های کوتاه چخوف گرفته تا نویسندگان آمریکایی و ایرانی ذائقه مخاطب را این گونه دیده اند که به سمت مینی مال نویسی روی بیاورند. یکی از این کتاب ها مجموعه داستان کوتاه «یاد نئون به خیر» نوشته «دیوید فاستر والاس»، نویسنده آمریکایی است که بارمان «شوخ بی پایان» به شهرت رسید. این رمان در سال ۲۰۰۶ جزو صد رمان برتر جهان شناخته شد.

کتاب «یاد نئون به خیر» در مجموع چهار داستان دارد که با نثری پست مدرن و نگاهی روشنفکرانه پیش می رود و درونمایه همه آن ها تنهایی و ترس انسان معاصر است. نویسنده با نگاه تراژیک به همه چیز می کوشد تا تصویری واقعی از زندگی را نشان دهد. نه بدبین است نه خوش بین و نه حتی آرمان گراییه. یک نگاه کاملاً واقعی از نبرد انسان با جهان جدید صنعتی و مدرن که متأسفانه طرف پیروز ما چرا انسان نیست؛ بلکه چرخ دنده های صنعتی است که او را یک مصرف کننده و موجودی روزمره بار آورده است. انسانی که خواسته و ناخواسته وارد انواع و اقسام بازی ها شده و چیزی به اسم «پرهیزکاری» در اعماق وجودش

یادمان

پری صابری؛ پیوند دهنده ادبیات و نمایش

پری صابری، نویسنده و کارگردان سرشناس کشورمان که در چند سال اخیر درگیر بیماری بود، درگذشت. اواز کارگردانان با سابقه تئاتر و زاده سال ۱۳۱۱ بود.

این هنرمند پس از گذراندن تحصیلات ابتدایی و متوسطه در ایران، به فرانسه رفت و در آنجا تحصیلات خود را ادامه داد. پری صابری پس از بازگشت به ایران، گروه تئاتر بازارگادرا راه اندازی کرد و در طول سال ها فعالیت خود نویسندگی، کارگردانی، طراحی صحنه و ترجمه آثار مختلفی را برعهده گرفت. صابری در سال های ۱۳۴۷ تا ۵۷ مدیر فعالیت های فوق برنامۀ دانشگاه تهران بود و تالار مولوی را در تهران تأسیس کرد.

وقتی به کارنامه هنری پری صابری نگاه می کنیم، عشق و علاقه فراوان او به ادبیات فارسی را می بینیم. آثار این کارگردان سراسر ادای دین به میراث ادبی فارسی است؛ از «بیژن و منیژه» و «هفت خان رستم» تا «شش پرندۀ»، «لیلی و مجنون»، «رند خلوت نشین»، «من از کجاء عشق از کجا»، «هفت شهرعشق» و «سوگ سیاوش». پری صابری دو نمایش «شمس پرندۀ» و «اسطوره سیاوش» را علاوه بر ایران، در تالار یونسکو در شهر پاریس نیز روی صحنه برد. این کارگردان در سال ۲۰۰۴ نشان هنر و ادب فرانسه را دریافت کرد. در پی درگذشت پری صابری، هنرمند با سابقه تئاتر، تنی چند از مدیران فرهنگی و هنری از جمله محمود سالاری، معاون هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، محمود شالویی، مشاور وزیر فرهنگ و رئیس انجمن آثار و مفاخر فرهنگی با انتشار پیام هایی، درگذشت این هنرمند را تسلیت گفتند.

هنری

رونمایی از پوستر «هفت سین سال ۶۳»

همزمان با رونمایی از پوستر «هفت سین سال ۶۳»، عوامل این نمایش به نویسندگی علی میرزا عمادی، کارگردانی کیانوش احمدی و تهیه کنندگی محمد کاظم تبار معرفی شدند. به گزارش مشاوری رسانه نمایش، «هفت سین سال ۶۳»؛ از ۲۵ شهریور تا ۱۳ مهر ۱۴۰۳، ساعت ۱۸:۳۰ در تماشاخانه سنگلج روی صحنه می رود. سیامک زین الدینی، ایمان عبادیان، اصغر شیرزاد و عرفان تاریبازیگران نمایش «هفت سین سال ۶۳» هستند. در خلاصه داستان این نمایش آمده است: «سه رزمندۀ آخرین بازمانده از نیروهای خودی، باید پلی را تخریب کنند. چرا که اگر یعنی ها، نیروها، ادوات جنگی و تانک های خود را از روی عل عبور دهند، منطقه سقوط خواهد کرد». علاقه مندانی می توانند برای کسب اطلاعات بیشتر و تهیه و رزرو بلیت به سایت گیشه تئاتر و تیوال مراجعه کنند.

غلط نویسیم

تحلیل/تهلیل

تحلیل به معنی «بررسی کردن جزئیات یک موضوع برای به دست آوردن اطلاعات بیشتر یا یقین میزان درستی یا نقد آن» نیز به معنی «به صورت تدریجی کم شدن و باقی نماندن چیزی» است؛ مانند کسی بود که در کشاکش زندگی، نیروی روحی اش تحلیل می رود. (ندوشن: روزها ۱۹۳/۱) تهلیل به معنی «لاله الا... گفتن» است: در بین عبرانیان آنچه به عنوان تهلیل و تبهل خوانده می شده است، متضمن ادعیه و ستایش هایی است که صیغه ادبی جالبی به مجموعه عهد عتیق می بخشد. (زرین کوب: در قلمرو وجدان ۴۸۸) برگرفته از «فرهنگ در ست نویسی سخن»، تألیف استاد حسن انوری